

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Bizonytalanság.

A nemzetre, az államra nézve egyaránt veszedelmes bizonytalanságban vagyunk. És ez a bizonytalanság annál veszedelmesebb, mert épen azon a részen tapasztaljuk, arról a részről árad e bizonytalanság a nemzet közé, amely ma többségben van s amely részről bizonytalanságot várni annál inkább nem lehetett, mert hiszen a választásokat megelőzőleg határozottan körvonalozott programmal léptek a választók elé.

A választások óta három hónap mult már el, de a bizonytalanság nemcsak hogy nem foszlik szét, hanem erősbül, mert a kibontakozást egyre nagyobb homály fedi. Elmondhatjuk nyugodt lelkiismerettel, hogy e három hónap alatt a kibontakozás érdekében komoly lépés, ilyennek vennénk a vezérek részéről a határozott, félre nem magyarázható kijelentéseket is, alig történt.

Még a feliratot sem nevezhetjük ilyen határozott kijelentésnek, mert a feliratban nincs semmi. Ez a felirat épen tartalmatlanságánál fogva csak arra van hivatva, hogy a bizonytalanságot növelje. Pedig ennek nemcsak erkölcsi, hanem a törvényen kívüli állapottal kapcsolatban közgazdasági kára is van.

Mert hasznát csak egyetlenegy tudunk elképzelni. Ez is olyan haszon, melyet nem a nemzet élvez, hanem kizárólagosan a politikai párt, mely a feliratot magáénak mondhatja.

Ez a haszon pedig az, hogy a képviselőházat foglalkoztathatja néhány napig és így a törvényhozási faktort a munkásság látszatával övezi. Mert hiszen a felirati vitának épen a felirat jellegénél fogva sokáig tartani nem szabad. Ha ugyanis sokáig tartana, még a munkásságnak fent jelzett látszata is szétfoszlanék. Ezt ugyán látszik érzik ott fent s épen ezért nagyon vigyázva járnak el.

Ne higgyék azonban, hogy a nemzet nagy többsége ezt nem veszi észre. És épen ez a baj, mert ez növeli a már is érezhető erkölcsi és gazdasági reakciót.

Mindaz, amit fönt cselekszenek, nem más, mint a gondolatoknak, az óhajoknak, az érzelmeknek cselekvés nélküli, cselekvésre nem is készülő kifejezése, a bizonytalanság ápolása. Még a felirat is ilyen. Gondolkodni pedig a politikában nem elég. Nemcsak hogy nem elég, de határozottan veszedelmes is. A merő gondolkodás a politikában az, ami az egyén életében az ábrándozás. Amaz az állam, emez az egyén életének megrontója.

Petyhüdtté lesz minden egyes szerv, olyannyira petyhüdtté, hogy e cselekvés nélküli állapotot, a bizonytalanságot inkább a kockázattal járó izgalmas munkássággal kellene felváltani, mert ez vagy ad, vagy pusztít, de a sorvasztó betegség csiráit a testbe lopni nem engedi.

De félünk kell még valamitől. A bizonytalanság olyannyira gyötrelmes, hogy tőle megszabadulandó, vakon rohan sokszor az ember az ismeretlen veszedelem felé és helyrehozhatlanul felforgat mindent. Vezető nélkül vakon rohan előre, míg a sziklán össze nem zuzza magát. Olyan igazság ez, amelynek példáit gyakran tapasztalhatjuk.

Mindent meg kellene ott fent gondolni és kellene fogadni mindenféle becsületes megoldást, minden álszemérmeskedés nélkül. Suprema lex salus rei publicae!

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 28.

Akik tegnap a Lloyd-klubban megfordultak, azt a benyomást nyerték, hogy a szabadelvűpárt a koalíció feliratának parlamenti tárgyalásáról belterjes vitára készül. Ha ez a benyomás nem csalóka, akkor a jövő héttel célzatában éles parlamenti küzdelem indul meg, a melynek kö-

vetkezményei ez idő szerint belátáhatatlanok. Annyi azonban bizonyos, hogy a nézetek ennek a vitának a folyamán föltétlenül tisztulni fognak. Nem áll meg tehát az az okoskodás, hogy az így meginduló vita hátrányosan befolyásolná a helyzet megoldását.

Itt az ideje, hogy a koalíció ne konventikulumba tárgyalgasson, hanem lépjen ki a nyílt színre. Ezt látja szívesen a szabadelvűpárt, de a függetlenségi párt radikális része is. A pro és kontra vitában látja meg az ország, hogy mit akar voltképpen a koalíció és mit akar a szabadelvűpárt. Egyik is, másik is védi majd most már nyílt színen álláspontját és az ország ítélhet, kinek a pártjára állhat.

Amint ezt tegnap megjósoltuk Kosuth Ferencnek a választói jogról irt cikke nagy hullámokat vert a politikában, de ez még csak elűljáró része a mozgalomnak. Igen kényes kérdés ez a választói jog kérdése. A néppárt például a választásokon azt hirdette, hogy az általános és titkos választói jogot követeli, ma pedig a néppárt hivatalos közlönye a legerélyesebben kijelenti, hogy a néppárt sohasem foglal állást az általános és titkos választói jog mellett. Szóval könnyű ígérni, de az ígéretet megtartani nehéz.

Egy mai lap támadásával szemben, amely Széll Kálmánnak szemére hányja, hogy a szabadelvűpártnak még mindig tagja, és hogy kétszínű játékot űz, a „Budapesti Tudósító”-t illetékes helyről a következő kijelentésre hatalmazták fel:

Széll Kálmán november 19-én választóihoz intézett nyílt levelében megírta, hogy a november 18-iki eljárást nem helyesli és képviselői mandátumáról lemond, amivel egyszer s mindenkorra megszűnt az országgyűlési szabadelvűpárt tagja lenni. Ismételt nyilatkozatai ellenére, hogy újabb képviselői megbízást nem vállal, a kerület újból megválasztotta; de ez újabb megválasztása után sem lépett be az országgyűlési pártok egyikébe sem, tehát a szabadelvűpártba sem és így ennek sem lehet tagja; de a disszidensekhez sem csatlakozott, mert egyáltalán politikai akciót folytatni nem akar. —

Amikor mégis az utóbbi időkben a válság megoldására vonatkozó mindenféle javaslatokat tulajdonítottak neki ezek ellen mindig tiltakozott és a legkategorikusabban kijelentette, hogy ezekről mit sem tud és hogy egyáltalán tartózkodik minden politikai akciótól. Magatartása a legutóbbi hónapok eseményei alatt is annyira világos és határozott volt, hogy őt, aki egész életében, minden körülmények között és minden állásában nyílt sisakkal harcolt, minden inkább érheti, mint a kétszínűség vádja.

BAJA és VIDÉKE.

Rovatszerkesztő: Fodor Károly.

Baja, április 28.

Az új vasuti menetrendben tényleg nem lesz semmi tényleges változás, kivéve az indulásnál lesz néhány pernyi eltérés. A negyedik vonatpár, amelynek déli 12 óra 50 perckor kellett volna érkeznie és 4 óra 10 perckor kellett volna indulnia, tervbe volt véve, de mint értesülünk, ezt a tervet az utolsó percben elejtették. Ezt az összeköttetést pedig a bajai közigazgatási bizottság is sürgette, de ugyán hiába. Annyi előnyös változás még is történt, hogy ha Budapestről délben akarnak hazajönni, nem okvetlen szükséges a gyorsvonatot igénybe venni. Déli egy órakor indul Budapestről egy személyvonat, amelyvel esti 9 órakor haza érkehetünk.

A madarasiak. Ma is a madarasi tolvaj banda foglalkoztatta a bajai bíróságot. Három tolvaj azzal volt vádolva, hogy negyedik társukat, kinek több zsákmány jutott, kirabolták. Mint a tárgyalás folyamán kiderült, ez a vád nem felelt meg a valóságnak, s így a három tolvajt felmentette a bajai bíróság.

Összeültközött hajók. Egy evezős hajó járt tegnap Baja alatt szerencsétlenül. Az Údvöske nevű evezőshajónak nekiment a Pannónia nevű uszályos hajó és az Údvöskenek összeroncsolta az elejét. Egy matróz a vízbe esett, de kifogták és így semmi baja nem esett.

Sulyos csapás érte a bajai tanítókar egyik rendkívül szimpatikus tagját. North István városi néptanító ifju neje, amíg North Szabadkán járt, hirtelen rosszul lett és meghalt. A megboldogultat férjén kívül 4 árva és édesapja, id. Széll István nyug. tanító siratja, Végtisztessége óriási részvét mellett tegnap ment végbe.

A közigazgatási bizottság május hóban a hónapnak kilencedik napján fogja megtartani rendes ülését.

Spitzer Ignác vendéglőjében vasárnap este, színházi előadás után **tombola-estély.** Tombolatárgyak egész napon át a Vendéglő kárákatában láthatók. Jóhírű cigányzenekar fog közreműködni.

Bontják az iskolát. A szent Antal utcai Vojnich-féle házat, amelynek helyére tudvaleg a bajai új városi iskola fog épülni, elkezdették már bontani, úgy hogy az építéshez rövid idő múlva hozzá fognak látni.

Városunk kitüntetett hölgyei. Többször adtunk már hírt arról, hogy a József Főherceg Szanatorium Egyesület hálája és elismerése jeléül kitüntetett oklevelet küld azoknak, akik buzgó fáradozásaikkal és áldozatkészségükkel lehetővé tették az első népszanatorium építését. Az oklevélen levő kép azt szimbolizálja, hogy a magyar hölgyek fáradozásával a tüdőbetegek egész serege jut be a tüdőbeteggyógyítóházba. Mint értesülünk városunkban az ember-szerető célért lelkesen fáradozó elnökség a József főherceg aláírásával ellátott okleveleket az alábbi hölgyeknek küldötte meg: Németh Imréné, dr. Koller Imréné, dr. Lemberger Árminné, dr. Hegedűs Aladárné, dr. Alföldi Lajosné.

Közigazgatási bejárás. Mint annak idején már jefeztük, a Bajamelykúti műut közigazgatási bejárása tegnap megvolt a bajai városi székház tanácstermében. A közigazgatási bejárásán megjelentek az összes érdekelt felek. Ennek az új műutnak nagy a fontossága Baja városra nézve, amennyiben Mélykútól Bajáig terjedőleg a községeknek eddig igen rossz volt az útjuk, úgy, hogy Bajára csak nagy nehézséggel lehetett jutni. Most, hogy ezt az új műutat rövidesen kifogják építeni, az érintett községek, különösen Mélykút, Tataháza, Felső-Szent-Iván, Csávoly, Rém és Bala városi földek lakosságának nagyon meg lesz könnyítve a Bajára való jutás. Ennek úgy a községek gazdái, mint Baja város iparossága és kereskedői nagy hasznát fogják látni. Már most az volna nagyon is kívánatos, hogy a kilitásba helyezett Baja-Bezdán közötti nagy megyei műut is megvalósuljon. Remélhetőleg ez sem késik sokáig.

A BAJAI Nemzeti Szálló
kávéházában és éttermében
DANKÓ LAJOS
ujonnan szervezett zenekara minden hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton hangversenyez.

Kézrekerült templomfosztók

Néhány hónap óta számos kisebb nagyobb templomrablás fordult elő Bihar megyében. Faluhelyen egyedül, őrizetlenül állanak a templomok, többnyire dombteteyén és elhagyatva. Ezeket az előnyös körülményeket használták ki Bihar megyében is azok a betörők, akiket most kutatott a szalárdi járásörmester, Keresztes Mihály, Moni Albert csendőrrel együtt.

A templomrablásokban bizonyos rendszer mutatkozott. Ez tette valószínűvé, hogy egy ember, vagy egy banda követte el mindezt. Ezen az alapon már e hó 18-án kezdett nyomozni Keresztes örmester.

A nyomozás legelején, Farnos községben letartóztatá Mokán Jánost, a ki fiatal, husz esztendősb gazdasági cseléd. Rövid vallatás után beismerte, hogy bűnös. A rablásokat azonban nem egyedül, hanem Szalai Sándor nevű társával együtt követte el. Részletesen elmondta a letartóztatott

ember, hogy hol dolgozott. E szerint Bihar megyében a farmosi, vedresábrányi, felsőábrányi, érsemjéni, és bánfalvai templomokat fosztották ki. Működésük főtere azonban Szilagyvármege volt. E szomszéd megye területén nem kevesebb, mint tizenhét templomrablást követtek el. Szilagyvárnak minden templomát kifosztották.

A csendőrök Mokán vallomása alapján Szilagyvárnak folytatották a nyomozást, a mely csakhamar eredményre vezetett. Megtudták ugyanis, hogy cigányoknak templom őrőket kinált valaki eladásra. A csendőrök felkutatották a cigányokat és vallatni kezdték. A vallatás közben a társaság egyik tagja szaladni kezdett. Szalai Sándor volt. A csendőrök többször felszóltották, hogy álljon meg, de Szalai tovább futott, mire a csapat egyik civil tagja revolverből rálőtt. A golyó súlyosan megsebesítette Szalait, a kit a szilagyvárnak kórházba kellett szállítani.

A két jeles ember, látva, hogy az üzlet kitűnően megy, egész templomrabló bandát akart szervezni.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Április 30. A m. á. v. altisztikör közgyűlése d. e. 3 órakor az altisztikör helyiségében.

Május 7. A szabadkai Gazdakör közgyűlése d. e. 10 órakor.

— **Kitüntetett hölgyek.** A József Főherceg Szanatorium-Egyesület hálája és elismerése jeléül művészi becsű kitüntetett oklevelet küld azoknak, akik buzgó fáradozásaikkal és áldozatkészségükkel lehetővé tették az első népszanatorium építését. Az oklevélen levő kép azt szimbolizálja, hogy a magyar hölgyek fáradozásával a tüdőbetegek egész serege jut be a tüdőbeteg gyógyítóházba. A József főherceg aláírásával ellátott oklevelekből a következő hölgyeknek jutott egy-egy darab: Birkás Szu-chich Adrienne, dr. Weszelyné Balajthy Ilona, György Mórné, özv. Váli Béláné, özv. Hidegh Árpádné, dr. Békeffy Gyuláné, Czéner Andorné, Parcsetics Félixné, özv. Kovacsics Károlyné, Lichtnecker Károlyné, dr. Gruber Károlyné, Halbrohr Sándorné, Milassin Illésné, özv. Pillich Lajosné, Taussig Vilmosné, Jaramazovics Lőrinczné, Neumann Vojnich Boris, Paukovich Andorné, Lányi Mórné, Geiger Adolfné, dr. Flatt Viktorné, Alapfy Istvánné, dr. Török Arminné, Regényi Lajosné, dr. Szilasi Mórné, Haverda Boldizsárné, Gyelmis Gerőné, dr. Vécsei Samuné, Kresmajer Józsefné, dr. Manojlovits Vladislávné, Emanuel Győzőné, Horovitz Ignáczné, özv. dr. Fárnek Lászlóné.

— **Görögkeletiek húsvétja.** Május elsején és másodikán lesz a görög-keleti vallásúak húsvéti ünnepe. A nagyhét április 27-én köszöntött be Április 30-dikán, húsvét vasárnapján reggeli négy és fél órakor a görög-keleti templomban hajnali mise, délelőtt 10 órakor rendes mise, délután három órakor vecsernye; május elsején, húsvét hétfőn reggeli hat és fél órakor hajnali mise, délelőtt kilenc órakor rendes mise.

— **Átadás a földmives iskolában.** Ásványi Lajos földmives iskolai igazgató elhalálása folytán az intézet ideiglenes vezetésével és ke-

zelésével dr. Biró Károly polgármester *Raksányi* Gyula földmives iskolai tanárt bizta meg azon időtartamra, míg a földmivelésiügyi miniszter ezen ügyben nem intézkedik. Az átadás ma történt meg Lyubibratich Kelemen gazd. tanácsnok, dr. Dembitz Lajos főügyész, Milassin Ignác h. alszámvevő, Sztantics János és Vukov Márk biz. tagok közbenjölte mellett.

— **Házasság.** Lehrer Henrik cs. és kir. 86. gyalogezredbeli százados holnap szombaton esküszik örök hűséget a szegedi ág. ev. templomban Szathmáry Enyedy Irén urhölgynek. Az esketési szertartást a Kass szálloda éttermében tartandó díjeuner fogja követni, mely után az ifjú pár hosszabb nászutra Olaszországba indul.

— **Magyar ügyvédi tábla.** Az aradi ügyvédi kamara hazafias határozatát kézbesítették a kamara összes tagjainak, amely határozat örvendetes jele annak, hogy az ügyvédi kar régi tradíciójához hiven tölti be hivatását s méltó példáját nyújtja, hogy e haza minden fiának miképp kell a hazai nyelv iránti köteletségét teljesíteni. A határozat Avarffy Ferenc kamarai tag indítványa folytán keletkezett, akinek méltán szemet szurt az, hogy az ügyvédi cimtábla főiratok nagybárára német és román szövegűek, holott ép az ügyvédektől elsősorban mint a magyar alkotmány és törvények hivatalos értelmezőitől, a magyar alkotmány és törvények fölesketett őreitől méltán el kell várni azt, hogy idegen nyelvű főiratokat cimtáblaikon mellőzzenek. Vajjon a szabadkai ügyvédi kamara hoz-e ilyen határozatot és vajjon a kereskedelmi és iparkamara mikor fog e jeles példán okulni és hasonszövegű végzést kereskedőink és iparosaink kezébe juttatni?

— **Hazafi-Veray meggyógyult.** A nemzet vándorlantos Hazafi-Veray János, a ki már három hónap óta feküdt beteg a Rókus-kórházban, meggyógyult s elhagyta a kórházat. Hálából egy hosszú költeményt írt, a mi epo-znak is bevalik, s megdicsérte benne a kórház minden orvosát, az összes ápolónőket, hogy a szegény ápolónőt gondjukba fogadták.

— **Magyarkanizsai hírek.** Magyarkanizsán Gulyás Ferencné Hegedűs Róza, egy rendőr felesége, biciskával fölmetszette a gégejét. Az asszony azért akart meghalni, mert ellenezte, hogy a férje rendőr legyen. Most a kórházban ápolják. — Ifkovits Antal tanyai tanítót, egy tekintélyes vendéglős fiát, súlyos idegbaja miatt a községi gyógyintézetbe szállították.

— **Gyanus gyermekhalál.** Sebesics pusztán ma gyanus körülmények között hirtelen elhunyt Vidákovics Ignác földművelőnek Gizella nevű 3 éves leánykaja. A rendőri boncolást ma délután tartották meg a bajai temető hullaházában.

— **Előkészületek az ipartestületek kongresszusára.** A hazai ipartestületek országos kongresszusa ez idén tudvaleg Szabadkán a nyár folyamán fog lefolyni. A helybeli ipartestület kebeléből kiküldött bizottság már hozzákezdett az előkészületek munkájához. Szalay Mátyás főkapitány ma tett erről jelentést a polgármesterhez, amelyben a legközelebbi ülés hatánapjának megállapítását kéri, miután Pausits János ipartestületi elnök és dr. Reischer Lajos iparhatósági biztos a központtal már érintkezésbe léptek

és a legstürögösebb teendőket megbeszéltek.

— **Kiss szerencséseje nagy.** A magy. kir. osztálysorsjáték keddi befejező húzásán a 600,000 koronás jutalmat és az 5000 koronás főnyereményt a 82621 számú 4/4 ben eladott sorsjeggyel ismét a hirneves Kiss Károly és Társa bankháza Budapest, VII., Erzsébet körut 19 szerencsés vevői nyerték, hol immár harmadszor nyerték meg a 600,000 koronás jutalom nyereményt.

A rablógyilkos szövetkezet.

A pestvidéki ügyészszéknél lázasan folyik a munka az elfogott rablógyilkosok ügyében. Még tegnap átküldték a vizsgálóbíróhoz a vizsgálati fogság elrendelésére, valamint a vizsgálatra vonatkozó indítványt, Dr. Aczél vizsgálóbíró csak ezután fog majd hozzákezdeni a hirhedt haramiák külön-külön való kihallgatásához.

Vácon azonban még sok dolga lesz ezzel a bűnüggyel a nyomozó hatóságoknak amennyiben a gyorsan lefolytatott mostani nyomozat hízagainak kipótlása végett még számos kihallgatást, sőt házkutatásokat is kell tartani.

A hat rab közül legérdekesebb Oláh-Simkóné. Alacsony, köpcsős, jovialis képű asszony. A fekete posztóruhájában olyan, mint valami vidéki korcsmárosné, még a szemében sincs semmi gonoszság. Az a néhány ember, aki összegyűlt a törvényszék kapuja előtt a váci vendégek csodájára, szánakozva nézte Simkónét.

A második rabszállító kocsi Kardványi Dávidot hozta a börtönbe. Ez a magas, bornirtképű, bajuszatlan suhanc, a legvérszomjasabb tagja volt a bandának. Az arcának nincs egyetlen kifejező, emberi vonása, tipusa a gonoszszágnak és az elvetemültségnek. Egyáltalában, — Oláh-Simkót és a feleségét kivéve — a többi négy haramián alig lehet emberies vonást felfedezni. Nem éreznek semmi bűnbánást. Utaznak Szabadkáról Váczra, Váczról Budapestre. A vallomáson kívül napok óta nem érzik a szükségét semmiféle beszédnek, érintkezésnek. Mogyoródi, akit ma harmadiknak szállítottak be a nyugati pályaudvarról, mikor szállították a kocsiról, morgott, csikorogatta a fogait és nagyokat rántott a vasbilincsen, amelylyel összekötötték, mint egy medve.

A Bácskában, főképp Szabadkán egyébről sem beszélnek, mint a letartóztatott rablógyilkos-bandáról, főként pedig a szövetségnek ama tervéről, hogy munkáját széles mederben, kiterjesztve folytatja, az eddiginél hasonlíthatatlanul nagyobb mértékben. Ma egyet-mást már arról is beszéltek, hogy kik azok, akiket a brigantik áldozatul kiszemeltek. Alig van tehetős ember a környéken, akinek neve a rablóbanda tervében elő nem fordult.

Vácutt ma újabb házkutatást tartottak Oláh-Simkóéknál. Egész csomó zálogjegyet találtak arany- és ezüstművekről. Azt is megállapították még, hogy Barna Lukács minden hónapban legalább egyszer járt Vácon és tanácskozott társaival. A vizsgálat széles körben tovább folyik.

* * *

Ambrus Béla zentai csendőrörmester, a ki a banda üzelméről lerántotta a leplet, ma délelőtt Budapestre érkezett s ma a belügy minisztériumban a következőképpen

adta elő a banda leleplezésének történetét:

— Mult hónap tizenkilencedikén Zentán rablógylóssági merényletet követte el Molnár Gáborné ellen, aki betegágyán az operáció után leírta az egyik rabló külsejét. A leírás egy Barna György nevű béresre illet, aki azonban alibit tudott bizonyítani. Az operációkor az orvosok kivették Molnárné melléből a golyót burkoló acéllemezt és ennek nyomán kiderült, hogy Manlicher-fegyverrel lőttek belé.

Virágvasárnapján Szabadkán történt az ismeretes rablógylósság, amikor is a rablók Baka György és Bédics Ádám tikászokat ölték meg. A rablók itt is Manlicher-fegyverrel lőttek. Ekkor Barna Györgyöt kétszeres gondjai őriztette. Virágvasárnapján jelentették neki csendőrtársai, hogy Barna Györgyöt a pályaudvaron látták, amikor Barna György Kadványi Dáviddal beszélgetett. Kadványiról kiderült, hogy Szabadkáról jön.

Ambrus csendőr társával hirtelen hozzájuk lépve, megszállította Kadványit:

— Honnan jön?

Kadványi a csendőrök láttára megijedt és hebegve válaszolta:

— Szabadkáról, Barna Lukácstól. Üzenetet hoztam tőle öcsö, György számára. Éppen most mondtam el neki az üzenetet.

Ambrus körbe fogadta Kadványit és Barna Györgyöt és bekísérte őket a csendőrségre. Itt hirtelen elhatározással Barna Györgyhez lépve rákiállott:

— Ugy-e Kadványi akarta megölni Molnárné?

— Igen — hebegte Barna György aztán megbánva a vallomását hozzátette. — Azt hiszem, hogy ő.

Erre Ambrus Kadványi Dávid lakásán házkutatást tartott és ott Mannlicher fegyvert talált és számos töltényt. Erre Kadványit vette elő, akinek meg azt mondta:

— Barna mindent bevallott: Itt van az egyik fegyver;

Ezzel elébe hozta a lakásán talált Mannlicherfegyvert és a töltényeket. Kadványi ezek láttára bősztül felordított és öklét rázva szidta Barnát, majd kijelentette, hogy most már ő is hajlandó vallani.

Érdekes a rablók nagyszabású terve is. Sinkónak ugyanis az volt a főhaj, hogy ha majd elegendő pénze lesz a bandának, akkor elrabolnak az Al-Dunán Orsova környékén egy kis gőzöst. Annak a legénységét megölik és aztán a Fekete tengerre hajóznak ki, ahol egy nagyobb hajót kerritenek hatalmukba. Már ki is szemeltek maguknak egy hajót, amelyről a legénység horgonyvetés után távozott és csak egy idősebb kormányos és matróz szokott ottmaradni.

Ezt a tervet Sinkó egyik büntár-

sánál találták meg papírra vetve. Boni Ferencznek kellett volna az ellopott hajón a gépészeti munkát teljesíteni. Budapestre azzal a szándékkal jött, hogy itten a hajógépészti mesterséget megtanulja.

SZINHÁZ.

Próbaházasság. Gerő Károly rég nem adott vig színművét hozta tegnap színpadra az ujonnan szervezett társulat az eddigiekénél jóval gyengébb előadásban. A készültséget azonban eléggé leplezte az ügyes rendezés és a férfi szereplők rutinja. Lónyai Piroska (Kanócz Biri) az új subrett ma is beigazolta ama vélemény igazságát, hogy a népszínmű nem az ő talaja. A tulsok temperamentum is kárba vész, ha kisasszony nincs tisztában azzal, hogy mikor melyik énekszám következik s így a zenekar egészen más dal zenekiséretét játsza mint a melyet a kisasszony végigénekel. A közönségnek zenei hallással megáldott része ugyancsak fészke-ldött a furcsa produkció közben. Szikráné szerepében Hávasi Szidi ügyeskedett, kedves volt Szabados Gizi. Püspöki Rózsika úgy látszik még nem érzi eléggé otthonosan magát színpadunkon, de játékán meglátszik az igyekezet. Hajdu Bokor Berci bonvivant jellegű szerepét Tompa Kálmán játszotta kedvvel és sikerrel. Rátkai kacagató volt a „cupringer“ szerepében Ugy Bálint Béla, mint pedig Király Ernő a most már ambíciójuknak megfelelő szerepekben mindjobban beigazolják, hogy szép színpadi jövő előtt állanak. Hajdu Bokor Istvánt Szamosi Lajos játszotta. Sikerült maszkjával és jellegzetes jóízű játékkal a kedélyes apaszerepekre hasznavehető erőnek bizonyult.

A honvédszenekar szerződése. Élvezetes nyári színidényben lesz részük a makóiaknak, jóval élvezetesebben, mint amilyen a mi téli szezonunk volt. Az ujonnan szervezett társulat drámai személyzete ugyanis máris erősebb a télinél, az énekes darabok nivóját pedig Pesti igazgató ama elhatározása fogja nagy mértékben emelni, hogy a szegedi honvédszenekart szerződtette a makói kéthónapos szezon tartamára. Ugy értesülünk, hogy Pestinek 2100 koronába kerül havonként a honvédszene, ami éppen annyi kiadásnak felel meg, mintha a mi városi muzsikusaikat szerződtette volna, már pedig a katonazenével sokkal többet lehet produkálni, mint a mi kiérdemült zenészeinkkel. Most itt volna az alkalom, hogy az igazgató felettes hatósága a szakadkai szezon idejére is köteleznék a honvédszenekar szerződésére. Pesti társulata a makói színpadon május 10-én kezdi meg az előadásokat.

TAVIRATOK

Klein-per.

Bécs, április 28. A tárgyalás előtt közli az elnök, hogy Fuchs atya közölte vele, hogy esetleges kihallgatása során nem mondhatja el azt, amit lelkészi minőségében tudott meg. Csak azt mondhatná meg, amit már a vizsgálat során közölt Kleinné kérésére a vizsgálóbíróval, hogy t. i. Kleinné azt a vallomást akarja letenni, hogy férje a gyilkos. Impreszsiói melyeket ez alkalommal szerzett, annyira összevegyülnek avval, amit mint lelkész tudott meg, hogy benyomásairól nem szólhat. Erre kijelenti dr. Morgenstern védő, — hogy — ily körülmények között visszavonja ama kérelmét, hogy Fuchs atyát kihallgassák. Majd több tanut hallgatnak ki, akiknek a vádlott előéletéről, jelleméről és kedélyéről kellett volna tanúságot tenniük. A legtöbb tanu úgy nyilatkozik, hogy Klein jólelkű, könnyen befolyásolható ember volt. Az ítéletet holnap hirdetik ki.

Órfási hajótűz.

Budapest, ápr. 28. Shanghaiból táviratozzák, hogy a „Juervo“ nevű gőzösön tűz ütött ki, amely a nevezett hajót teljesen elpusztította. Attól tartanak, hogy a hajón levő 150 kínai mind odaégett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Belelőtt a bicskázóba. Vukmanov Simonkov József hirherdt helybeli bicskás a mult év októberében emberére talált Evetovics Gergelyben. Evetovics egy októberi napon ptyókás állapotban kocsikázott körül a városban. Egyik VI. körű korcsmahelyiség előtt, ahol megállította kocsiját, eléje került Vukmanov és szidalmazni kezdte. A hirherdt bicskás nem sokáig késedelmeskedett, hanem bicskát rántott és meg akarta szurni ellenfelét. Evetovics, kinél pedig revolver volt, erre háromszor a levegőbe lőtt és figyelmeztette, hogy maradjon békében. A bicskás azonban nem akart tágitani, mire a ptyókás feltűzelt ember rálőtt. A golyó Vukmanov mellébe hatolt és súlyosan megsebesítette. Ma volt ezen ügyben a kir. törvényszéken a főtárgyalás, de a bíróság elfogata a vádlott védekezését és az ügyész a vádat ellenében elejtette, mire a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

45.

Szivesen láttam volna az öreg urat is termeimben, folytatta Wittgenstein, de meghívásom elől határozottan kitért, azt hozva föl okul, hogy már nem illik a mai világba.

— Te ezt az embert a házadba akartad vezetni? kérde a bűnügyi tanácsos és vonásairól borzalom volt leolvasható.

— Mi különöset találsz ebben? kérde Wittgenstein. Hiszen ismered a társadalmi különbségekre vonatkozó nézeteimet. Ez a szegény ember, aki másolásból tengeti életét, tiszteletreméltóbb előttem, mint sok üresfejű ismerősöm.

— Nem fogadta el a meghívást, tanakodott a bűnügyi tanácsos; vajjon a véletlen-e ez, vagy tudja... ezt meg kell tudnom; talán elhárítom még a veszedelmet.

Wittgenstein figyelmét nem kerülte ki barátjának szorakozottsága; de nem értette meg s így a társalgást általánosabb tárgyra akarta terelni.

— A meghívott vendégek között van egy Wehlert nevű ur is; a feleségem ismerőse, s ő hívta meg, mondta egykedvűen. Én nem ismerem ezt az urat, ha nem csalódom, Miksa fiad mutatta be a feleségemnek. Talán te közelebről ismered.

Wittgensteinnek ma nem volt szerencséje a társalgás tárgyának megválasztásában, mert alig ejtette ki a Wehlert nevet, a bűnügyi tanácsos megkapta a karját és dadogva kérde tőle:

— Hogy hívják ezt az idegent?

— Wehlert, szólt bámulva Wittgenstein, amint látszik ismered ezt az embert. Beszélj róla valamit. Nem szeretem a házamban azokat az embereket, akiknek jellemét nem ismerem.

— Azért csak hívd meg, szólt Meinert, akiben a bűnügyi hivatalnok kezdett felülkerekedni. Ismerem azt az embert és valószínűleg még közelebbi ismeretségbe kerülök vele. A tanácsos arca sötét, kemény kifejezést öltött.

Wittgenstein ma nem értette meg barátjának magaviseletét. Fejét rázva bucsuzott azzal az elhatározással, hogy másnap meg fogja látogatni.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH FERENC

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK

Szerkesztősegi és kiadóhivatal

telefon szám: 62.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Ovakodjunk tehát hatáskülföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essencia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszer-tára; Kapható Szabadkán: Katona Ágoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszer-tára III. kör Zimonyi ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ha már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgöresöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvény-nél, csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!

MAGGI-FÉLE LEVES és ÉTEL-ÍZESÍTŐ

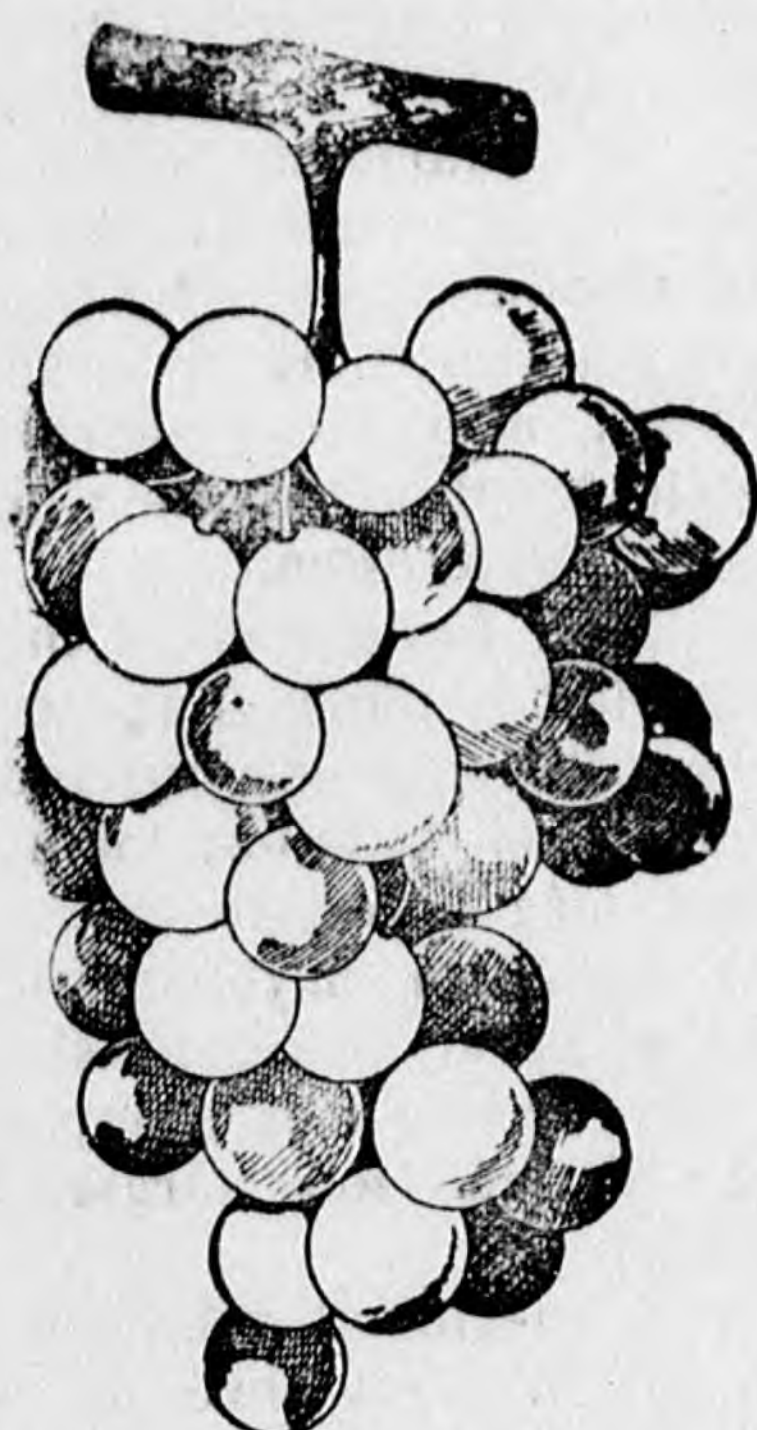
páratlana maga nemében és régóta bevált szer, hogy gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt adhassunk.

Kapható: **DRESCHER GYULA** kereskedésében **BAJA**

Üvegecskékben 50 fillértől kezdve. Eredeti üvegecskék legolcsóbban utántölthetnek.

MAGGI-kitüntetések: 5 nagydíj, 29 aranyérem, 6 diszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hétször versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világiállításokon (Maggi Gyula bírálótag.)

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak.

Legolcsóbb árak.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült

„Hungária-szállodában” levő tánciskolám

a helység teljes átalakítása miatt május—június

hónapokban szünetel.

LANDAU LAZÁR,
okl. táncitanító.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.

Bednác Károly-féle kertészetében a városligettel szemben, nagyobb mennyiségű megrendelésre rózsafa kerül eladásra. Megrendeléseket elfogad a kert kezeléséért. Nagy készlet Thuja compacta és Gömb Buxus-okból.

Raktár kiárusítás minden elfogadható árban. Kész női ruha, blous, alsó szoknya, gyermek ruha, női ing stb. VI. Deák-utca Dr. Szilassi házában a teljes berendezés eladó.

Jó vasalónő ajánlkozik házakhoz, mosott ingeket és galrokat is elvállal. Ingvasalási díja 12 fillér, 3 fillér. Balláné, Dominusz-ház, házmesteri lakás.

8000 forinttal rendelkező katolikus társ kerestetik azonnali belépésére tégelyforgalmu vidéki vállalatához. Ajánlatok szakjárművelésért Budapest, Leopold-teret 54. intézendők.

Kantin. Kantinok kerestetik egy gépgyárba, 500 munkás és 40 tisztviselővel. Irásbeli ajánlatok „B. U.” jellegű alatt Mosse Rudo-fhoz, Budapest, Ferencciek-tere 3. intézendők.

Ez nem mese! Ez valóság!

Figyelem!

Dupla fedelű ezüst óra csak 6— frt
Roskopf nickel óra csak 2— frt

Pontosan járó ébresztő óra csak 1.50 frt
Tula ezüst óra csak . . . . . 10— frt

Ezt sehol a világon másutt nem kapja!

Arany és ezüst ékszerek, női és férfi aranygyűrű, fülbevaló, karkötő, hosszú és rövid óra láncok, és nyakláncok a legnagyobb választékban. Ezüst oxyd, chinai ezüst evőeszközök és dísz tárgyak. Tegyen egykísérletet és meggyőződik, hogy sehol ily olcsón nem vásárolhat!

Rude Ignác uőrás és ékszerész Baja

Alapított 1898. Granaug-féle bankház épületben. Alapított 1898.

Wagenblatt Ferencz

festékkereskedő Baján.

Halló!! Ki beszél??

Wagenblatt Ferencz festék-kereskedő ajánlja a legjobb minőségű Borostyán-lak és Linoleum padló fény mázait 4 színben. Saját gyártmányu olajfestékeit minden színben. Valódi Viaszk kenőcsöt butor és padlók fényezésére. „Venusz” aranyozó, képfámák, szobrok és lámpákra. Mindenféle cipő krém. Szalmakalap-lakot 10 színben, Emeillakot minden színben.

VI. kör Kovács-u. 293. sz. ház.

két utcára

5 szobával, vilanyvilágítás, külön baromfiudvar kerttel három évre bérbeadó. Cim a kiadóba.

Pénztárnoki állást

kap egy jó házból való leány. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Meglepető újdonság a világítás terén! Tessenek ide figyelni

Müller Antal épület és díszmű Baján

Saját házában — a Központi Szállodával szemben — Saját házában.

Ajánlja saját találmányu, felülmulhatlanul fényes világításu acitelin lámpáit

Teljesen szagmentes. Miden veszély kizárva.

Nélkülözhetetlen udvar, kert, vendéglő, lakás világításánál. — Utólérhetlenül szép és olcsó világítás! — Árakkal és felvilágosítással készséggel szolgálok.

Egyben van szerencsém ajánlani ültő, fürdő és fűthető kádakat. Öntöző, kertü, konyha és dísz kannákat a legszebb, legjobbtól a legolcsóbbáig. — Üzletemben kapható minden e szakba vágó, a háztartásban szükséges áru. — Elvállalok mindennemű épület munkát. — Saját szerkezetű állvány nélküli készülékemmel elvállalok min'ennemű toronyjavítást, fedést, festést, oratóbia festést, aranyozást és villámhárító felállítását, nemkülönben bármilyennemű toronymunkát kifogástalan pontossággal, jótállás mellett és igen jutányos áron. — Elvállalok továbbá új torony készítését ács munkával együtt vagy anélkül.

Nyomatott a kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, az Egressy-utcában levő jó hírnevű

huscsarnokomat

május hóban

Wesselényi-utca, Dr. Békeffy Gyula ur házába

(a polgári leányiskolával szemben) helyezem át.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok tisztelettel

Schlesinger Ferenc
mészáros.

NAGY

kalap-raktár.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a közelgő tavaszi és nyári idényre kül- és belföldi kalapokból rendkívüli nagy választéket tartok

férfi- és gyermek-kalapokban raktáron, valamint sapkáknban, minden árban. Különösen figyelmükbe ajánlom a hírneves P. C. Habig, valamint Guiseppe Petrolit olasz gyárak különlegességi kalapjait, melyek csakis egy dül ná' am vannak raktáron

Szives pártfogásukat kérve, maradtam alázatos tisztelettel

Fischer Pál,
Baja.

Baron Vilmos

nagy sírköve BAJA,
Központi Szálloda épületében

Dus raktár legfinomabb és legolcsóbb sírkövekből Betük aranyozásának tartósságáért kezesség vállalatik.

Szolíd és jó munka.

Temetői munkát elvállalok!